

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อดำรงอยู่ในสังคมอย่างเป็นปกติสุขและช่วยให้เกิดการขับเคลื่อนพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศในกระแสโลกาภิวัตน์ องค์กรใดก็ตามจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การวางแผนกลยุทธ์ การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย วัฒนธรรมองค์กร การจัดการความรู้ การประชาสัมพันธ์ องค์กรการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ฯลฯ โดยเฉพาะในประเด็นหลังนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ องค์กรจะบรรลุเป้าหมายได้อย่างราบรื่นและบรรลุผลสำเร็จนั้นต้องอาศัยบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติงานตามนโยบาย พันธกิจ และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งต้องมีความร่วมมือร่วมใจและการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ (ชูชัย สมितिไกร. 2552 : 1)

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - พ.ศ. 2561) กำหนดวิสัยทัศน์การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้ว่า ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีศักยภาพ คุณภาพมาตรฐาน และได้ผ่านการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ประยุกต์ใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และทันต่อการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ (สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. 2551 : 1) ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐาน และผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้ ดังนั้น ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญในการปฏิรูปการศึกษาและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมต่อไป อย่างไรก็ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้กำลังปรับเปลี่ยนไปจากระบบการเรียนรู้แบบเดิมที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียวไปสู่รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น ท่ามกลางสถานะเช่นนี้นับเป็นสิ่งท้าทายอย่างยิ่งสำหรับครูในการจัดการองค์ความรู้

ให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในวิชาชีพอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ตลอดจนนำสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และสามารถแข่งขันได้กับนานาประเทศต่อไป (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แจ่มจัน. 2551 : 1)

จากสภาพปัญหาวิชาชีพครูในปัจจุบันที่กำลังเผชิญวิกฤตขั้นรุนแรงได้ส่งผลกระทบต่อโดยตรงและโดยอ้อมต่อคุณภาพการศึกษาไทยและคุณภาพของนักเรียน เช่น ภาระงานที่เพิ่มขึ้นของครูผู้สอน ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขาดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการจัดการเรียนการสอน การดูแลผู้เรียนที่อยู่ในภาวะเสี่ยง ไม่มีระบบการบริหารจัดการการนิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงาน หนี้สินครู ฯลฯ ปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและลดขีดความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเยาวชนในปัจจุบันและอนาคต (วนิดา ภูวนารณนุรักษ์. 2552 : 61 - 71) ประกอบกับจำนวนครูไม่เพียงพอต่อนักเรียนและชั้นเรียน ครูได้รับผลตอบแทนและสวัสดิการต่ำ ขณะเดียวกันการสอนเด็กไทยในปัจจุบันก็แตกต่างจากในอดีต โดยพฤติกรรมของเด็กในปัจจุบันเป็นเด็กคือก้าวร้าว สอนยาก เบื่อเรียน หนีเรียน สมาธิสั้นอันสืบเนื่องมาจากครอบครัวขาดการดูแลและเอาใจใส่หรือสามีภรรยามีปัญหาหย่าร้างมากขึ้น ดังนั้นครูในยุคใหม่จึงต้องหาวิธีการขัดเกลาพฤติกรรมนักเรียนที่มีปัญหาแตกต่างกันและมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น (วิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์. ออนไลน์. 2553)

กระแสการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารที่ไหลข้ามพรมแดนอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ทำให้ระบบการศึกษาต้องปรับปรุงกลไก ทิศทาง และเป้าหมายการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาดังกล่าว แต่ทว่าการพัฒนาครูที่ผ่านมายังประสบปัญหาด้านงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ไม่ตรงกับความต้องการของครู ไม่มีเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐานที่ชัดเจน ขาดการติดตามประเมินผลการพัฒนา และหากครูไม่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะก็จะกลายเป็นครูที่ด้อยคุณภาพส่งผลกระทบต่อผู้เรียน ทั้งนี้การพัฒนาสมรรถนะครูสามารถดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การอบรมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ ฯลฯ โดยรัฐบาลต้องดำเนินการวางนโยบายเพื่อให้ได้ครูที่รักในวิชาชีพนี้อย่างแท้จริงและจงใจมิให้ละทิ้งอาชีพครู มีการพัฒนาระบบสารสนเทศ และกลไกการเลือกสรรบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันผลิตครู การสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ

สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ประ โยชน์ คุปต์กาญจนกุล และณัฐฉิ สุวรรณทิพย์. 2552 : 11 - 12)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยยึดแนวคิดของสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย สมรรถนะหลัก (Core Competency) 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) 6 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานของครูให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนเป็นหลักในการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานในการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยยึดสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดขึ้น ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 25)

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย
 - 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
 - 1.2 การบริการที่ดี
 - 1.3 การพัฒนาตนเอง
 - 1.4 การทำงานเป็นทีม
 - 1.5 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู
2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย
 - 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 การพัฒนาผู้เรียน
 - 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
 - 2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
 - 2.5 ภาวะผู้นำครู
 - 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ในปีการศึกษา 2558 แบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา 200 คน ครู 2,273 คนรวมทั้งสิ้น 2,473 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. 2558 : 5 - 9 ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. 2558 : 6 - 10)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2558 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซ์ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607 - 610) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นไม่เป็นสัดส่วน (Disproportionately Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 333 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 133 คน และครู จำนวน 200 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

- 1.1 เพศ
- 1.2 ตำแหน่ง
- 1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
- 1.4 ขนาดของสถานศึกษา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี ดังต่อไปนี้

2.1 สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย

- 2.1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 2.1.2 การบริการที่ดี
- 2.1.3 การพัฒนาตนเอง
- 2.1.4 การทำงานเป็นทีม
- 2.1.5 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2.2 สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย

- 2.2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 2.2.2 การพัฒนาผู้เรียน
- 2.2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
- 2.2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- 2.2.5 ภาวะผู้นำครู
- 2.2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

สมรรถนะที่พึงประสงค์ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของครูผู้สอนที่โดดเด่นเหนือกว่าบุคคลทั่วไปในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายและสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงได้อย่างราบรื่น

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการจัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 รวมทั้งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยเปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่ละแห่งใน โรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และ เขต 2

ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ซึ่งเริ่มปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน แบ่งออกเป็น

1. ประสบการณ์น้อย หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
2. ประสบการณ์มาก หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งมากกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ยของประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง ประเภทของสถานศึกษาโดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นหลัก เป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี แบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่

1. ขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน
2. ขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121- 600 คน
3. ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 601 - 1,500 คน ขึ้นไป

สมรรถนะหลัก หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมและคุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Characteristics) ของครูผู้สอนที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สมรรถนะประจำสายงาน หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของครูที่กำหนดขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับตำแหน่งงาน เพื่อสนับสนุนให้ครูแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับหน้าที่ และสามารถปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างราบรื่น

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน ตลอดจนการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพ ของผลงานอย่างต่อเนื่อง

การบริการที่ดี หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และปรับปรุงระบบ การบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

การพัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษา ค้นคว้า และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพกับบุคคลอื่น รวมทั้งมีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ เสริมแรง และให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การแสดงบทบาทในการเป็นผู้นำ หรือผู้ตาม ได้อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างสัมพันธภาพอันดีของสมาชิกและพัฒนาการศึกษาให้บรรลุ ผลสำเร็จตามเป้าหมาย

จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง ตามหลักศีลธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนและสังคม

การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยง กับการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลเรียนรู้ที่หลากหลาย

การพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมการพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และการจัด ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เหมาะสม

การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การกำกับดูแล ชั้นเรียนแต่ละรายวิชา การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน

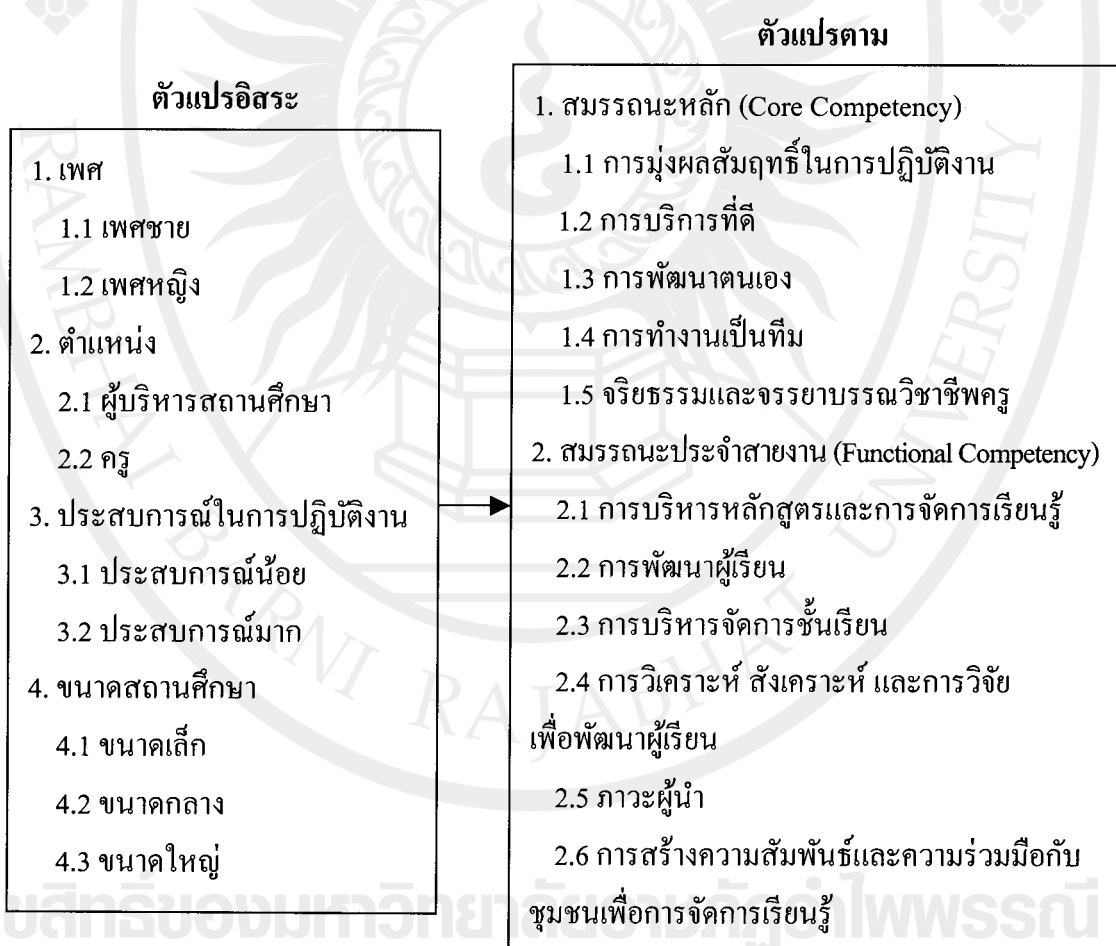
การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการ สร้างความเข้าใจ การแยกประเด็นออกเป็นส่วนย่อยต่าง ๆ การประมวลข้อสรุปอย่างมีเหตุผล และ การค้นหาข้อเท็จจริงโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน

ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการกระตุ้น จูงใจ ปรับเปลี่ยนความคิด และการกระทำของผู้อื่นให้มุ่งมั่นต่อเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การติดต่อเชื่อมโยง ประสานความร่วมมือที่ดีกับเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน มูลนิธิ องค์กรต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนด กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) เรื่องสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยยึด สมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูเป็นไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขึ้น ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก 5 ด้านและสมรรถนะประจำสายงาน 6 ด้าน ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี แตกต่างกัน
2. กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี แตกต่างกัน
3. กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี แตกต่างกัน
4. กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะที่พึงประสงค์สำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี แตกต่างกัน